

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХІХ, БРОЙ 6

СОФИЯ, 1-15 МАРТ 2018 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

www.facebook.com/Synodalpress/

• Поклонение пред Докторския паметник

• Откриване паметник на Борис Дрангов

Стр. 2

Посрещане на официалната руска църковна делегация

Стр. 4

Официални тържества на връх Шипка

Стр. 5

Съборна света Литургия

Стр. 6

Тържествен духовен концерт

Стр. 8

Патриаршеско и Синодално послание

140 години

*„Не нам, Господи, не нам, а на Твоето име дай слава“.
(Пс. 113:9)*

Възлюбени в Господа чеда на светата ни Църква,

С дълбока вяра в Бога и синовна благодарност към Него за Неговата велика милост и неизброимите Негови щедрости към нас – към нашата държава и към Православната ни църква – и тази година с подобаваща тържественост отбелязваме славната и паметна за всяко българско сърце годишнина от Освобождението на страната ни от иновърното османско иго. Прекланяме се пред жертвения чужден живот на Русия и православно войнство, отдало живота си за нас в Руско-турската освободителна война от 1877-1878 г., и въздигаме молитви и благодарения към небесата заради изгрялата на този ден, преди четиринадесет десетилетия, наша свобода. Величаем неизповедимия Божи промисъл и скланяме глави пред подвига и пред паметта на загиналите десетки хиляди, знайни и незнайни воители, които оставиха костите си по бойните полета на войната, за да бъдем днес ние свободни, за да може православна България да гради сама и независима своето настояще и своите бъднини.

В този паметен ден не забравяме и за нашите, български опълченци, които – рамо до рамо с освободителите – отдадоха и своя дял във великото дело на освобождението на Отечеството. С дълбока признателност си спомняме и за всички наши славни предци – апостоли на българската свобода, които не се примиряваха с робското положение на народа ни, и още с героичното Априлско въстание от пролетта на 1876 г. показаха на света, че дългите столетия на иновърното иго не са сломили непреклонния български дух. Пред всички тях и пред геро-

от Освобождението на България

ичното наше опълчение и днес ние свеждаме глави и молим Всемиловития Бог да ги приеме в Своето Царство, защото с жертвата си и с пролятата си кръв те доказаха, че българската свобода не е дошла за нас даром, но е била извоювана с решимостта и твърдостта на един дивен и достоен, отхвърлящ всяка чужда зависимост и всяка историческа неправда народ.

Православна България винаги ще помни и благоговейно ще почита стореното от всички свидни жертви на братските православни народи и на нашия народ, и от поколение в поколение ще предава разказа за величието на Христовия дух и героизма на православно войнство, проявен в битките при Свищов и Никопол, Велико Търново и Ловеч, Казанлък и Стара Загора, при Елена и особено при Шипченската и Плевенската епопея. Завинаги в родовете ни историческа памет ще пребъдат и светлите образи на руските и българските духовници – архиереи и други, на царя-Освободител Александър II,

на генералите от непобедимата Руска армия и на дейците на дипломатическия фронт, с чиито обединени усилия, на днешния ден, преди сто и четиридесет години, бе поставен краят на петвековното робство и беше положено началото на новия и свободен живот на съвременна България.

Днес – десетилетия след събитията от зимата на 1877-1878 г. – редом с дължимата благодарност и признателността ни към нашите славни освободители, ние не можем да не припомним, че нашето политическо освобождение бе резултат и естествен завършек на стореното от поколения родолюбиви наши предци,

които мечтаеха и които работеха за достоен, свободен и независим живот на православно ни народ. Историческата ни памет ни повелява никога да не забравяме, че столетия наред за тази възжелана свобода радеха поколения наши предшественици: родолюбиво духовенство и просветни дейци, занаятчии и търговци, заможни и малоимотни. Не можем и не трябва да забравяме и за изключителната роля, която изиграха за съхраняването на православно български дух и нашите манастири, в които грижливо се пазеше нашата книжовност и родната ни памет, и които – в благоприятното за това време – отгледаха и възпитаха героите на църковно-освободителното ни движение. С дълбока благодарност и днес ние свеждаме глави пред родолюбивото българско свещенство, от което православно ни народ получаваше не само спасителните Тайнства на светата ни Православна църква и наставления за вярата и благочестието, но и най-важните уроци по родолюбие и родова памет.

На стр. 2

Патриаршеско и Синодално послание

От стр. 1

Верен помощник на нашето родно православно духовенство в критичните години, предшествали нашето Освобождение, беше и руското православно духовенство, което – в ярка изява на братска любов към поробените си български братя – разгласяше истините за робската ни участ из цяла Русия. С дълбоко искрени и вдъхновяващи слова духовните пастири на православния руски народ изтъкваха вековните духовни и културни връзки на братските ни православни народи, подчертавайки решаващия български принос за градежа на руската духовност и държавност през Средновековието. Кулминация на тази братска помощ и подкрепа, и решаващ момент, определил някога хода на събитията и бъдещето на народа ни, бе прочувственото писмо, изпратено след кърващото потушаване на Априлското въстание, от Екзарх Антим I към Петербургския митрополит Исидор, в което се описваше бедственото положение на народа ни и върху което Всеруският цар и самодържец Александър II Николаевич постави паметната си резолюция: „България да бъде освободена!“

Братя и сестри,

В памет на славната годишнина от Освобождението и в знак за продължаващото през годините наше братско в Христа обоние, през настоящата година честванията на Трети март бяха уважени от официална делегация на братската Московска Патриаршия – представителство, оглавно лично от Светейшия Московски и на цяла Русия патриарх Кирил, и посещение, което е още една категорична изява на нашето църковно и народно единство и което удвоява радостта ни от днешния празник. Да молим Бога и да работим усърдно, щото това единство и тази наша братска в Христа любов никога да не оскъдяват, а да пребъдват във вековете и още повече да се задълбочават, защото животът на светата Православна Христова Църква е живот в единство и в братска любов, в споделена обща вяра, надежда и ценности – наш общ живот в Христа Исуса, в лоното на Неговата света Църква, която Той основа за нас, за да живеем в нея заедно – в единство и в единомислие, и заедно да се спасяваме в нея.

Да благоволи Бог над нашите Църкви и нашите братски православни народи, и да благослава от небеса всяко наше угодно Нему и доброполезно дело и всяко съвместно наше начинание, с което да оделотворяваме високото звание, към което ни е призвал не друг, а Сам Господ наш Исус Христос (Еф. 4:1-4), Който пръв ни възлюбил и отдаде Себе Си за всички нас и „за живота на света“ (Йоан. 6:51) – за да имаме живот и да го имаме „в изобилие“ (Йоан. 10:10).

По случай 140 години от Освобождението отечески приветстваме и поздравяваме с тържеството на свободата всички верни чедра на Православната ни църква – в Родината и далеч от нейните предели, и молим Всеподателя за Неговото небесно благословение над скъпата ни майка България!

Честит и благословен да бъде празникът на българската свобода!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ. СИНОД

† НЕОФИТ

Патриарх Български и митрополит Софийски

ЧЛЕНОВЕ НА СВ. СИНОД:

† Сливенски митрополит **ЙОАНИКИЙ**

† На САЩ, Канада и Австралия митрополит **ЙОСИФ**

† Великотърновски митрополит **ГРИГОРИЙ**

† Плевенски митрополит **ИГНАТИЙ**

† Ловчански митрополит **ГАВРИЛ**

† Пловдивски митрополит **НИКОЛАЙ**

† Доростолски митрополит **АМВРОСИЙ**

† Западно- и Средноевропейски митрополит **АНТОНИЙ**

† Варненски и Великопреславски митрополит **ЙОАН**

† Неврокопски митрополит **СЕРАФИМ**

† Русенски митрополит **НАУМ**

† Старозагорски митрополит **КИПРИАН**

† Врачански митрополит **ГРИГОРИЙ**

† Видински митрополит **ДАНИИЛ**

Поклонение пред паметника на загиналите медици в Руско-турската освободителна война

На 2 март, в навечерието на 140-годишнината от Освобождението на България, бе организирано тържествено поклонение пред Докторския паметник в София в памет на медиците, загинали в Руско-турската освободителна война.

Официалната церемония е скромнен акт на благодарност и признателност към подвига и паметта на загиналите за нашето Освобождение лекари, фармацевти, фелдшери, милосърдни сестри, самарянки и санитарни.

Поклонението започна с панихида в памет на загиналите, съборно отслужена от български и руски духовници, предстоявана от ставр. ик. Ангел Ангелов – духовен надзорник на Софийска епархия, и йером. Зотик (Гаевски) от Руското подворие „Св. Николай Мирликийски“ в София.

След заукойната богослужба Гвардейският представителен духов оркестър и Националната гвардейска част отдадоха военни почести и застанаха на почетен караул пред паметника на героите, които със своята хуманна дейност по време на войната създадоха условията за възникването на „Червения кръст“ в България.

По време на церемонията председателят на БЧК acad. Христо Григоров отбеляза: „...Стоим пред паметник – символ на любовта и благодарността на българския народ към всички тези, които си дадоха живота за освобождението на България – медицински чинове – руснаци, румънци, украинци, поляци, белоруси. Паметникът е изграден през 1884 г., Българският червен кръст го освети, съгласно каноните на Православието, през 1993 г. От тогава до днес, всяка го-

дина сме тук заедно, за да кажем едно голямо: „Благодаря!“

Да сведем глави и да отдадем почит към тези герои, които дадоха живота си за България. Вечна памет!“

На поклонението присъстваха дипломати, политици и много граждани, за да засвидетелстват своята признателност и да положат цветове пред паметника на загиналите медици.

Цветя подариха деца от 38 ОУ „Васил Априлов“.

Докторският паметник в София е създаден около 1882-1883 г. по идея на руски лекари – участници във войната, които решават да увековечат паметта на своите бойни другари, загинали при изпълнение на хуманния си дълг. Открива се подписка, в която участват и много българи.

Заедно със събраните средства у нас се получава и проектът на руския архитект Антон Осипович Томишко. Главният архитект на София Колар организира построяването на паметника от бял пещичув камък във формата на четиристенна пресечена пирамида.

Върху каменните блокове са изсечени фамилията и инициалите на 531 души, т. нар. „медицински чинове“, загинали през Освободителната война. Сред тях стои и името на възпитаника на Московския университет, лекаря на Българското опълчение, героя-патриот г-р Константин Везенков.

На четирите страни на паметника са обозначени местата, където са загинали най-много медици – Плевен, с. Мечка, Пловдив и връх Шипка.

Откриване на паметник на бележития пълководец Борис Дрангов

На 2 март в парка на Военната академия „Г. С. Раковски“ се проведе тържествен ритуал по откриването и осветяването на първия в столицата паметник на полковник Борис Дрангов – блестящия командир, военен психолог и педагог, писател и публицист.

Откриването на паметника стана факт в навечерието на годишнината от неговото рождение (3 март 1872 г.), благодарение активната дейност на Инициативния комитет, Военната академия „Г. С. Раковски“, местната власт, дарители, родолюбиви българи.

Осветяването му бе извършено от Негово Превосходенство Тиверополски епископ Тихон, викарий на Софийския митрополит, заедно със свещеник Борис Дрангов, който е внук на големия български командир.

Присъстваха президентът Румен Радев, председателят на Народното събрание Цвета Караянчева, вицепремиерите Валери Симеонов и Краси-

мир Каракачанов, кметът на Столична община Йорданка Фандъкова, президентите Георги Първанов и Петър Стоянов, началникът на отбраната генерал-лейтенант Андрей Бочев, народни представители от различни парламентарни групи, офицери, роднините на полковник Дрангов – о. Борис Дрангов и Райна Дрангова, кметове на общини в България и мн. други.

В словото си при откриването началникът на Военната академия генерал-майор Груди Ангелов се обърна към присъстващите с думите: „Един ге-

рой на майка България макар и символично се завръща там, откъдето е започнал своя поход към величие и вечността!“

„Блестящ стратег и пълководец, изключителен оратор и педагог, полковник Дрангов се превръща в еталон за родолубие, за храброст и мъжество“, това заяви президентът ген. Румен Радев. Той припомни и вдъхновяващите слова на великия воин: „В смъртта няма нищо страшно, защото е сладко да се мре за България“.

Министърът на отбраната Красимир Каракачанов припомни: „Полковник

Дрангов отдава живота си на освободителната кауза не само като български воин, но и като войвода на четите на Вътрешната Македоно-Одринска революционна организация. Участва в две въстания – Горноджумайското и Илинденско-Преображенското; в три войни – Балканската, Междусъюзническата и Първата световна; загива на фронта като доблестен офицер и командир, който винаги казва на своите войници: „След мен!“ – и тръгва в атака“.

Цветя Караянчева посочи, че днес повече от всякога ни трябва Дрангов – да ни научи да обичаме България, да ни даде национални идеали. „Тръгват ни и неговите думи, че животът не се мери с години и с дължини, а с подвиг и дела“, добави тя и призова всички военни да бъдат горди, че са потомци на Дрангов.

Церемонията завърши с поднасяне на венци и цветя.

ЦВ

МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНО-БОГОСЛОВСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

По повод 140-годишнината от Освобождението на България от турско владичество, в края на м. февруари, Неделя Православна, в София се състоя Международна научно-богословска конференция.

С благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит, конференцията бе организирана от архимандрит Филип (Василцев), председател на Руското патриаршеско подворие у нас, и се проведе в Руския културно-информационен център в столицата. В нея взеха участие известни руски преподаватели-богослови, изследователи и български учени.

Форумът бе открит

от архимандрит Филип, който приветства изпълнената зала с духовници, учени и общественици и обясни, че конференцията се провежда в рамките на юбилейните тържества за отбелязване 140-годишнината от Руско-турската освободителна война и се осъществява с подкрепата на руското министерство на културата и под патронажа на Руското посолство в България.

Бе изтъкнато, че в този ден Българската църква отбелязва 5 г. от интронизацията на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит, а в същото време ние всички заедно като православни християни честваме Тържеството на св. Православие. Настоятелят на

„140 години от Освобождението на България“

Руското подворие в София подчерта свързаността между Руската и Българската православна църква и месните връзки между двата братски народа.

В заключение архимандрит Филип прочете похвалителни адреси от министъра на културата на Руската федерация Владимир Р. Медински и на извънредните и пълномощни посланици на Руското и на Белоруското посолство у нас.

С послание към участниците в конференцията се обърнаха директорът на Руския културно-информационен център Р. Журавел и председателят на Дружеството на приятелите на Русия „Св. Александър Невски“ г-н Любомир Коларов.

От името на Българската православна църква приветствие поднесе Мелнишкият еп. Герасим, главен секретар на Св. Синод.

Възпителният доклад бе поверен на протоиерей Владислав Ципин, професор от Москва, доктор по църковна история и богословие, председател на

торико-правната комисия на Руската православна църква и член на синодалната комисия по канонизация. Той направи задълбочен и подробен анализ, подкрепяйки го с многобройни исторически факти, за ролята на Руската православна църква през Освободителната война.

Дякон Иля Кокин, дългогодишен водач на предавания от телевизионния образователен проект „Радост моя“, автор на множество учебни пособия, преподавател и активен сътрудник в духовно-образователната дейност на РПЦ, презентира преведеното вече на български език пособие за деца – книгата „Свещено Прегане“, която е отпечатана в Русия и ще бъде дарена на Българската православна църква.

За „Стенописите и иконографията на катедралния храм „Св. Александър Невски“ подробно и детайлно разказа доц. Стефан Белшкки от Националната художествена академия. Той разгледа с подходящи визуални материали храмовата стено-

пис в емблематичната за България патриаршеска катедрала, архитектурата ѝ, библиейските композиции, както и обективното им състояние в момента.

Специалистът по камбанен звън И. Коновалов, старши звънар на храмовете на Московския Кремъл и на храма „Христос Спасител“ в Москва, ни запозна със своите изследвания върху „Камбаните на България“. Той разкри

сега материали от „Илюстрированной хроники войны 1877-1878 гг.“ и запозна аудиторията с благодотворителността в Русия по време на Освободителната война.

Завършек на конференцията бе разказът „Генералът на Руската императорска армия Н. Комаров, участник в Освободителната война 1877-1878 гг.“. Неговият пряк наследник г-р Борис Комаров сподели за своя прагядо

изключително интересни детайли в изработването и украсата на най-големите камбани у нас, както и особеностите на тяхното звучене.

Доц. Таня Бондар представи непубликувани до-

фамилни спомени и семейни фотографии. Понастоящем г-р Комаров като негов потомък е почетен председател на дворянското дружество в България.

Весела ИГНАТОВА

НОВИ КНИГИ

„Мисли за всеки ден от годината“

Новата книга на Руския патриарх Кирил за Православието, пътищата на духовния живот, спасението на човека и служението на Църквата в съвременния свят бе представена на българските читатели точно в навечерието на неговото посещение в България. Книгата е издание на Подворието на Московския и на цяла Русия патриарх в София по повод визитата в България на първоиерарха на Руската православна църква.

На 26 февруари, деня, в който се отбелязва паметта на новопросиялия Божи угодник св. Серафим, Софийски чудотворец, в Руския културно-информаци-

онен център в София се състоя представянето на новия преводачески труд на иконом Йоан Карамихалев от столичния храм „Св. София“ – книгата на Московския и на цяла Русия патриарх Кирил „Мисли за всеки ден от годината“.

Презентацията бе открита от архимандрит Филип (Василцев), председател на Руското подворие в София. В словото си о. Филип изрази надеждата си, че книгата „Мисли за всеки ден от годината“ ще даде възможност на вярващите в България да се запознаят с уникалния проповеднически дар на Руския патриарх.

С приветствено слово към присъстващите се обърна посланикът на Руската федерация в България Анатолий Макаров. Според него представяната книга ще помогне на мнозина да намерят отговори на свои въпроси.

Накрая бе дадена думата на преводача на книгата, иконом Йоан Карамихалев. Запознавайки накратко слушателите с нейното съдържание, той отбеляза размах на плодотворната дейност на Руския патриарх като виден богослов, грижовен архипастир, блестящ проповедник, опитен църковен дипломат и администратор, и акцентира върху словото на Предстоятеля на Руската православна църква – „слово с власт (вж. Лука. 4:31), власт духовна, слово, подплатено със светоотеческа мъдрост“. „Патриарх Кирил – отбеляза преводачът – не говори с кухи, заучени фрази и богословски клишета, а разкрива непреходните истини на православната вяра на един достъпен за хората от XXI век език. Чрез тази книга можем да опознаем по-добре християнските ръководни принципи, духовни ценности и пастирски виждания за Православието и живота на предстоятеля на най-голямата и влиятелна в света православна Църква! Той е истински духовен лидер, даващ пример за безрезервно служение на Бога и Църквата“.

След представянето на книгата бе изнесен концерт от Синодалния хор на Московската патриаршия.

Събитието бе организирано под патронажа на Министерството на културата на Руската федерация и Посолството на Руската федерация в България. Присъстваха главният секретар на Св. Синод на БПЦ Мелнишки епископ Герасим, папският нунций в България архиепископ Анселмо Гуидо Пекорари, бившият служебен премиер проф. Георги Близнашки, председателят на Форума „България – Русия“ г-жа Светлана Шаренкова, свещеници и много миряни.

Александра КАРАМИХАЛЕВА

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Великотърновска епархия: Янчо Цветков Янков от Велико Търново – за дякон и свещеник.

Посрещане на официалната руска църковна делегация

На 2 март по покана на Българската православна църква у нас пристигна руска църковна делегация, водена от Московския и на цяла Русия патриарх Кирил, за да вземе участие в официалните чествания по повод 140-годишнината от Руско-турската освободителна война и Освобождението на България.

В петъчния ден на ВИП терминала на летище София руската делегация бе посрещната от представители на официалния и домакин, БПЦ-БП: Старозагорски митрополит Киприан, председател на синодалната комисия по посрещането, Русенски митрополит Наум, Врачански митрополит Григорий, Мелнишки епископ Герасим – гл. секретар на Св. Синод, архим. Василий (Савов) – протосингел на Софийска митрополия, и софийски свещеници.

Представители на българската държава бяха: вицепрезидентът Илианя Йотова, зам.-председателят на Народното събрание Емил Христов, посланикът на Руската федерация у нас Анатолий Макаров и директорът на Дирекция „Вероизповедания“ на Министерския съвет Емил Велинов.

На правителствения сектор на аерогара София Руският патриарх Кирил направи кратко изявление.

„Много се радвам да стъпя на гостоприемната и близка до сърцето ми българска земя, да се срещна със събратята ми – Негово Светейшество патриарх Неофит, духовенството и вярващия български народ“, бяха първите думи на Руския патриарх в София. „Идвам в България с много светло чувство и радост от предстоящите срещи. Ние всички сме православни християни и трябва да се подкрепяме“, добави патриарх Кирил.

„За нас е голяма чест присъствието и участието на патриарх Кирил в честването на Националния празник на България 3 март и в честванията на 140 години от края на Освободителната руско-турска война“, заяви от своя страна вицепрезидентът Илианя Йотова, която лично приветства светелия гост.

Руската църковна делегация, в състава на която влизат и Волоколамският митрополит Иларион и Солнечногорският архиепископ Сергей, заедно с останалите официални гости се отправиха към Синодалната палата.

В. ИГНАТОВА

Ваше Светейшество,

Вашите Високопреосвещенства и Преосвещенства, Радостен съм днес отново да стъпя на българска земя и горещо да приветствам Ваше Светейшество и възлюбените събратя-архипастири.

Сегашното мое посещение се отнася до важната паметна дата, която тази година нашите Църкви и откърваните от тях народи тържествено отбелязват – 140-годишнината от освобождението на България от турско иго. В героичните събития на Освободителната руско-турска война от 1877-1878 година с

В Синодалната палата Негово Светейшество Руският патриарх Кирил и придружаващата го делегация бяха сърдечно посрещнати от Негово Светейшество Българския патриарх Неофит и високопреосвещените митрополити, членове на Св. Синод на БПЦ-БП: Сливенски Йонакий, Великотърновски Григорий, Ловчански Гавриил, Варненски и Великопреславски Йоан, Русенски Наум, Доростолски Амвросий, Западно- и Средноевропейски Антоний, Неврокопски Серафим, Старозагорски Киприан, Врачански Григорий, Видински Даниил.

В синодалния параклис „Св. цар Борис I Михаил“ двамата патриарси, разменяйки си целувката на любовта в Христос, отслужиха кратък молебен. Последованието бе огласено от източно църковен хор с ръководител г-н Л. Игнатов, преподавател в двете софийски богословски училища – Духовната семинария и Богословския факултет. На молебено молитвено присъстваха църковнослужители от синодалните медии.

В приемния салон на Синодалната палата Техни Светейшества в дух на братска обич си размениха поздравителни слова.

В своето поздравление Българският патриарх Неофит каза:

Нека Бог всякога благоволи над нашите народи

Ваше Светейшество, Ваши Високопреосвещенства и Преосвещенства, уважаеми представители на българската държавност, боголюбиви отци, обични в Господа братя и сестри,

Велика и паметна за всяко българско сърце годишнина ни събира днес заедно – да отбележим отново празника на свободата, изгряла за нас преди 140 години в резултат от жертвения подвиг и от славната победа на православно войнство в освободителната за страната и народа ни Руско-турска война от 1877-1878 г.

Днес, в навечерието на 3 март, православна България Ви посреща с искрена любов и още веднъж Ви засвидетелства онези чувства на братска обич и признателност, които винаги е хранила към православния руски народ и Руската православна църква.

Надяваме се предстоящите празнични дни, прекарани в гостоприемна България, да оставят в сърцата ви топъл спомен за радостта от нашето братско в Христа общение, за нашата взаимна любов и добродолно сътрудничество, които винаги в хилядолетната ни история са белязали отношенията меж-

Българските мисионери ни просветиха

особена сила се проявиха високите нравствени качества на руското войнство, възпитавано в протекание на много векове от Руската православна църква в нейното паство. А величайшата равностметка от тази война стана придобиването на свободата за духовното развитие на православието български народ, спасяването на неговия език, култура и традиции.

В Руската православна църква винаги сме помнили, че именно българските мисионери, ученици на светите равноапостолни Кирил и Методий, в X век просветиха нашите предци чрез светлата православна вяра, приобщиха ги към славянската писменост, откриха им съкровищницата на християнска култура и светоотческата мисъл. Без българското Православие нямаше да има и руско Православие. Затова десетки хиляди руски воители, отдала своя живот за

Прием в Синодалната палата

българското Православие нямаше да има руско Православие. А ако го имаше, то би било съвсем различно!

След срещата духовенството на двете сестри Църкви се отправи към гр. Стара Загора, където на 3 март се състоя кулминацията на държавните чествания по повод Националния ни празник.

ду нашите две Църкви и нашите православни народи.

Присъствието ви сред нас е висока чест за Православната ни църква, истинско духовно тържество и още едно свидетелство за здравите връзки, които ни сплотяват и за които всички ние благодарим на нашия Господ Исус Христос, както и на Вас, Ваше Светейшество, като изразител на братската в Христа любов и подкрепата от страна на оглавяваната от Вас света Московска патриаршия и целия православен руски народ, когото ние искрено обичаме и който е винаги в нашите мисли и в нашите патриаршески молитви.

Нека Бог всякога благоволи над нашите страни, над нашите Църкви и православни народи, като благославя от небесния Си престол нашето единство и единомислие, всяко наше добро и богоугодно съвместно дело и начинание.

Божията любов и Неговата велика милост, и общението в Светия Дух да бъдат с всички нас! Добре дошли!

† **НЕОФИТ**, Патриарх Български

Словата са произнесени в приемния салон на Синодалната палата на 2 март 2018 г.

Официални тържества на връх Шипка

За пръв път двама патриарси – Българският Неофит и Руският Кирил – отслужиха заедно богослужените последования в чест на Освобождението на България.

Това се случи на 3 март по повод 140 години от Руско-турската освободителна война и освобождението на България от османско владичество. На мястото, станало символ на Освобождението на България – връх Шипка, бяха отслужени две молитвени последования. Едно благодарствено към Бога за даруваната ни свобода и едно заупокойно, с което да се изпроси за душите на загиналите в боевете за Освобождението прошка на греховете и блажен вечен живот.

Във връзка с юбилейните тържества за първи път в тези, иначе ежегодни чествания на връх Шипка, участва Руският патриарх и за първи път като първосветител на Българската църква там участва и Негово Светейшество патриарх Неофит.

Пред храм-паметника „Рождество Христово“ на Шипченския манастир двамата светейши патриарси и предвожданиите от тях делегации бяха посрещани от кириарха на епархията – Негово Високопреосвещенство Старозагорският митрополит Киприан.

За тяхното посрещане бяха дошли и официални държавни лица: председателят на парламента Цвета Караянчева, зам.-председателят на Народното събрание Емил Христов и директорът на Дирекция „Вероизповедания“ на Министерския съвет Емил Велинов.

Специално за тържествата на Шипка пристигна и президентът на Република България ген. Румен Радев.

Облечени с мантии, символизиращи духовната власт, високото и отговорно служение на архипастира, двамата патриарси влязоха тържествено в храма и за първи път в историята ни отслужиха на легендарния връх благодарствен молебен.

Държавници, дипломати, председатели на парламентарни групи, депутати, общественици и много миряни от цялата страна се събраха в кра-

сиво изографисаната църква и отправиха своите топли, общи молитви за българския и за руския народ.

С голямо вълнение, преливащо в чувства на благодарност и признателност към героите, паднали за свободата на България, патриарх Неофит в края на последованието се обърна към присъстващите и поздрави българите с Деня на Освобождението: „С дълбока признателност си спомняме и за всички наши славни предци – апостоли на българската свобода, които не се примиряваха с робското положение на народа ни, и още с героичното Априлско въстание от пролетта на 1876 г. показва на света, че дългите столетия на иноверното и не са сломили непреклонния български дух. Пред всички тях и пред героичното наше опълчение и днес ние свеждаме глави и молим Всемилостивия Бог да ги приеме в Своето Царство, защото с жертвата си и с пролятата си кръв те доказаха, че българската свобода не е дошла за нас даром, но е била извоювана с решимостта и твърдостта на един дивен и достоен, отхвърлящ всяка чужда зависимост и всяка историческа неправда народ...“

По случай 140 години от Освобождението отечески приветстваме и поздравяваме с тържеството на свободата всички верни чедра на Православната ни църква – в Родината и далеч от нейните предели, и молим Все-

подателя за Неговото небесно благословение над скъпата ни майка България!“

Двамата патриарси благословиха многолюдното църковно изпълнение.

След молебена духовниците от двете братски Църкви, официалните лица и гостите се отправиха към връх Шипка, за да вземат участие в последвалата панихида.

Малки и големи родолюбци изкачиха в този ден върха, станал свидетел на едни от най-важните битки по време на Освободителната война.

На събитието, което премина под патронажа на президента Румен Радев, присъстваха специално пристигналият за юбилея патриарх на Москва и цяла Русия Кирил и Негово Светейшество Българският патриарх Неофит, български архiereи и духовници на Българската православна църква, както и членовете на делегацията на Руската православна църква.

Честването на историческия връх, пропит с кръвта на хиляди воители, започна с панихида за упокоение на загиналите за освобождението на българските земи руски и български воители, предствоявана лично от Негово Светейшество Руският патриарх Кирил.

В подножието на заснежения исторически връх, осеян в този ден с благодарни потомци, сред разветите знамена и па-

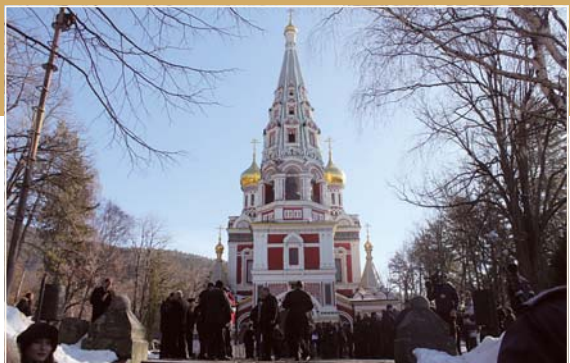
литрата от разцъфналия цвят, духовенството от България и Русия в братско единение и единомислие за първи път отправиха съборна молитва към Всеподателя Бога и сведоха глави пред безсмъртния и самоотвержен подвиг на воините.

Дълбоко затрогнат и развълнуван, руският първоиерарх след заупокойното последование се обърна към многолюдното множество, развяла български и руски знамена, и каза: „Днес, в Деня на Освобождението на България, ние отправяме молитви за упокоение на душите на руските воители и българските опълченци, героично загинали в защитата на Шипка. 140 години ни делят от Шипченската епопея, но ярките образи на воините-освободители не избледняват в паметта на хората, както и във всяко следващо поколение православни християни, които с неподправен интерес отново откриват за себе си Освободителната война. Причината за това е уникалният жертвен характер на тази борба за свободата на потиснатите братя.“

Словото Божие казва, че няма по-голяма любов от тази да положиш душата си за своя близък (Йоан. 15:13). И хиляди воители и офицери от руската армия са отдали своя живот за спасението на хората, свързани с нас чрез общата свята православна вяра... В чест на смелите защитници на прохода Шипка, най-горната част на върха носи името на св. Николай Чудотворец Мирликийски и е издигнат този величествен паметник, където са погребани останки на жертвите – воители от руската армия и българските опълченци.

Тъй като сме в това свещено място, не може да не се усети благоговението и почувства съзнанието за непреходното историческо значение на подвига на защитниците на Шипка. Нека да бъде вечна и светла паметта им!

Аз се моля сега вековните духовни връзки

между нашите народи да останат неприкосновени и да намират израз в братско единомислие и готовност за укрепване на единството на светото Православие, запазването на християнските ценности и отеческите православни традиции“ – каза още Руският патриарх.

Президентът Румен Радев, под чиито патронаж тази година са организирани националните тържества, се обърна със слово, в което определи Шипка като „столицата на историческото достойнство“, което ние, потомците, не бива да губим и забравяме.

„Събрали сме се днес на този див, чувствен връх, за да се преклоним пред героите на българската свобода и да почетем нашето общо минало. Под снега, в пръстта на Свети Никола, Околчица, Орлово гнездо и околните редуги лежат много кости. След 140 години трудно някой ще каже кои са български и кои руски, но от тези кости е съградено скелето на нашата, българската свобода, на руската и българската бойна слава. Шипка е капитал от историческо достойнство, който няколко хиляди доблестни мъже завещаха на всички нас, потомците, и който ние не бива да пилеем.“

Скъпи сънародници, през годините, в августовските жегли и в мартенските виелици, вие бяхте тук дори когато политици-

те ги нямаше. Защото вие знаехте, че с вашето присъствие, с вашата почит, скрепвате историческата истина. Вие, млади и стари, сте опълченците на историческата правда, които не допуснахте тя да бъде поругана и низвергната. Към вас е моята човешка благодарност!

Благодаря на Негово Светейшество Неофит, патриарх Български и митрополит Софийски, и на Негово Светейшество Кирил, патриарх на Москва и цяла Русия, за съслужението, за мъдрите думи, за признателността и благодарността и за християнския дух, който помни, но и прощава, който осмисля свободата и извисява човека. Християнският дух, в който саможертвата е път към свободата, тъй както хекатомбата на Шипка отвори вратите за нашето национално Освобождение. Вечна памет за героите!“ – завърши словото си държавният глава.

В края на церемонията бяха положени венци от името на президента, премиера, Руската и Българската църква, посолствата, държавни и обществени организации.

Официалните лица и духовниците от двете Църкви изкачиха стъпалата до върха на планината и положиха цветя в костницата, направена в основата на Паметника.

Весела ИГНАТОВА

Съборна св. Литургия в ПКСХП „Св. Александър Невски“

Тържествата по повод 140 години от Освобождението на България, придобито основно чрез победата на Русия в Руско-турската война, добила своя окончателен завършек и съкровена пълнота в духовния празник на светата Евхаристия, отслужена съборно от предстоятелите на Руската и Българската църква във величествения храм-паметник, благодарно посветен на тази победа – патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“.

Духовното тържество се състоя в Неделята (4 март), почитаща през тази година едновременно паметта на двама от най-великите Божии угодици – на светителя Григорий Палама, защитил в архиерейското си служение истината на православното учение, и на преподобния Герасим Йордански, един от първооснователите на киновииното подвижничество. Това знаменателно съвпадение идва да подчертае, че за пребъждане в Истината и устояване в Нея е нужно да ѝ се служи в единомислена общност и съборно единство.

Въпреки дъждовитото мартенско време, храмът се изпълни с богомолци от рано сутринта. Те, заедно с архиереите, посрещнаха първо Негово Светейшество Българския патриарх Неофит, а малко по-късно, в 9,40 ч., и гостуващия у нас светейши Руски патриарх Кирил. След което двамата предстоятели един до друг благословиха от центъра на храма вярващото множество и влязоха в Светая Светих, с което се започна светотайнствената Евхаристия.

В богослужебно единство с двамата предстоятели влязоха архиереите, придружаващи светейшия руски гост: Волоколамският митрополит Иларион – председател на ОВЦВ при Московската патриаршия (МП) и Солнечногорският архиепископ Сергей; високопреосвещените митрополити, членове на Св. Синод на

дел „Връзки с обществеността“ при Св. Синод, прот. Цветан Иванов, свещ. Антоний Милушев и др.; патриаршеските протодякони: Александър Нешев и Константин Барган; софийският митрополитски протодякон Иван Петков, дякон д-р Деян Коруноски, дякон Антоний Курдишенков и др.

Сред официалните гости бяха НВ Симеон Саксбургготски, който изчете от царския трон Символа на вярата, омбудсманът Мая Манолова, проф. Веселин Близнашки, посланикът на Руската федерация у нас А. Макаров, директорът на Дирекция „Вероизповедания“ г-н Емил Велинов и др.

Съборната богослужба бе тържествено огласяна от два смесени хорови състава – този на патриаршеския хор при катедралния храм „Св. Александър Невски“ с диригент протопсалт доц. Димитър Димитров и този на Московския синодален смесен хор с диригент Алексей Пузаков. Първият хор както винаги възпява-

ше хода на божествената история на спасението от храмовия балкон, а вторият бе разположен от лявата страна на централното храмово корабно пространство.

След причастния канон Негово Преосвещенство еп. Герасим в качеството си на главен секретар на Св. Синод огласи от амвона Патриаршеското и синодално послание по случай 140-годишнината от Освобождението на България. (Посланието виж на стр. 1-2)

Когато св. Литургия бе към своя край, двамата патриарси, застанали пред царските двери, отправиха своите празнични слова.

Негово Светейшество патриарх Неофит заключи словото си с пожелателните думи: „Вярваме, че Бог като вижда нашето общение и единомислие, всякога ще благоволи над нас и щедро ще ни изпраща Своята неоскъдяваща благодат и Своята помощ и божествена подкрепа в нашето общо дело на нивата на светото Православие.“

Божията любов и Неговата велика милост, и общението в Светия Дух да бъдат с всички нас, с Православните ни Църкви и с нашите братски православни народи!“ (Целия текст виж на стр. 7)

После в знак на братска любов в Христа той подари на светейшия Руски патриарх патриаршески комплект (нагръден кръст, енголпие и паная).

Негово Светейшество Руският патриарх Кирил в

БПЦ: Сливенски Йоаникий, Великотърновски Григорий, Ловчански Гавриил, Пловдивски Николай, Доростолски Амвросий, Западно- и Средноевропейски Антоний, Варненски и Великопреславски Йоан, Неврокопски Серафим, Русенски Наум, Врачански Григорий, Старозагорски Киприан и Видински Даниил; преосвещените епископи: именникът Мелнишки Герасим – гл. секретар на Св. Синод, Адрианополски Евлогий – игумен на Рилската св. обител, Велички Сионий – игумен на Троянската св. обител, Знеполски Арсений – викарий на Пловдивския митрополит, Белградчишки Поликарп – ректор на ПДА „Св. св. Кирил и Методий“, Константиински Яков – втори викарий на Пловдивския митрополит; още и високопреподобните архимандрити: Филип – предстоятел на Руското патриаршеско подворие в София, Теокист – предстоятел на Българското подворие в Москва, Василий – протосингел на Софийска епархия, Самуил – игумен на Бачковския манастир, Пахомий – ректор на Софийската семинария; както и високоблагочестивите: митрофорен прот. Николай Балашов – заместник-председател на ОВЦВ при МП, ставр. ик. Неуц Опря – представител на Румънската патриаршия у нас, председателите на софийски храмове ставр. ик. Мина Минчев и ставр. ик. Александър Величков, прот. Игор Якимчук – секретар на ОВЦВ по междуправославни отношения към МП, ставр. ик. Костадин Гаврилов; благоговейните прот. Николай Георгиев – началник-от-

своето слово подчерта, че изпитва сърдечна благодарност „за възможността за съвместната ни молитва на това място, в този исторически храм“, която възможност той лично оценява като „особено Божие благоволение“. В тази насока светейшият руски Предстоятел се спря на феномена на чудото, различавайки истинското, Божие чудо, от ръководените човешки чудеса. Истинското чудо на победата, което се постига единствено чрез смиреното призоваване на Божията воля и за което напомня псаломският стих, издълбан и на руските медали в памет на освобождението: „Не нам, Господи, не нам, а на Твоето име дай слава“ (Пс. 113:9). (Цялото слово виж на стр. 7)

Краят като нагледен благодарствен знак патриарх Кирил подари на патриарх Неофит икона на Смоленската Пресв. Богородица – Одитригия (Пътеводителка) с думите: „Ние вярваме, че под покровата на Невесната Царица за нашите народи се осъществява велик исторически път. Нека предстателството ѝ пред нейния Син и наш Бог да явява нашата вяра и братската любов между нашите единокръвни и единовърни народи!“

Хореве запяха многолетствия и патриарсите, въздигайки св. Кръст, благословиха вярващите. След което заедно, придружавани от архиерейския сонм, те се отправиха към Руското патриаршеско подворие в София, преди да изпратят височайшия гост.

Анула ХРИСТОВА

Паметникът на свободата – историческа справка

Паметникът на Шипка, или още както го наричаме Паметникът на Свободата, е символ на признателността на българския народ към подвига на руските воители и българските опълченци. Издигнат е на връх Шипка, където през август 1877 г., по време на Руско-турската война, се разгръщат драматичните събития от Шипченската епопея.

Идеята за построяването на паметника е предложена по време на Учредителното народно събрание на 13 април 1879 г. от народните представители Петко Карабелов и Петко Р. Славейков.

Народният поет Петко Славейков излиза с предложение в строителството на паметника да участва целият български народ, защото „...този паметник ще послужи в бъдеще като пътеводна звезда за нашето възсъединение, той ще привлече хората и ще събира в едно погледите на българите от всички краища

на България“. Конгресът взема решение той да бъде построен в чест на 50-годишнината на Шипченските събития. Създаден е комитет по строителството, в който влизат ветерани-опълченци и представители на различни обществени организации.

Автори на проекта са арх. Атанас Донков и скулпторът Александър Ангеев. Организация се всенародно обвържана за събиране на средства за паметника и се построява с волни пожертвувания на целия признателен български народ.

Строителството му продължава около пет години. Тържественото полагане на основния камък се извършва по време на честването на 45-ата годишнина от героичната защита на опълченците на Шипка. Работата била изключително трудна заради тежките природни условия, оскудната техника и лошите пътища. Строителството е завършено през 1930 г., а официалното му откриване става на 26 август 1934 г.

Хиляди хора от всички краища на България се стичат на откриването. Присъстват и ветераните-опълченци, специално поканени за тържеството. Проведен е преглед на войнските части, а випусниците на военните училища са удостоени с офицерски звания.

Паметникът на връх Шипка представлява огромен каменен блок с форма на пресечена пирамида и по своето архитектурно оформление напомня крепостните съоръжения от времето на средновековната българска държава. Той е с височина 31,50 м. Състои се от цоковен етаж (зробища) и още пет етажа нагоре,

където било замислено да се създаде музей. На специална площадка над главния вход е поставена фигура на лъв с височина 4 метра и дължина 8 метра – символ на величавия подвиг на героите на

Шипка. Автор на скулптурата е Кирил Шиваров. В горната част на паметника, на северната стена с метални букви е изписано: „На борците за свободата“, а на останалите стени е написано: „Шипка“, „Шейново“ и „Стара Загора“ – тези имена напомнят за местата на сраженията, в които заедно с руските воители българските опълченци са влизали в решителен бой с врага.

През 1956 г. паметникът е частично преустроен. Долните два етажа са съединени с кръгли отвори. Мраморният саркофаг върху фигурите на четирите лъва символизира братската могила на за-

гиналите герои. Под саркофага са положени тленните останки на руските воители. В централната ниша в почетно мълчание пред паметта на загиналите на вечна стража са застанали скулптурни фигури на руски войник и български опълченец. На втория етаж е поставена скулптурна фигура „Победа“.

„Българино, склони чело пред туй свято място, заветен паметник на вечната дружба между българите и руси, увеличил с кръвта си нашата свобода!“ и „Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира!“ – са свещените надписи в костницата на паметника, врязал се в небето като продължение на планинския връх.

През 1957 г., в навечерието на честването на 80-ата годишнина на Шипченската епопея, до паметника е построено каменно стълбище с 890 стъпала. А на 100-годишнината най-горната част на стълбището е реконструирана в тържествен подход към паметника. На първата по-

щадка под стълбището са пресъздадени най-характерните моменти от петмесечната борба за прохода. Върху белокаменната стена са изваяни три барелефни композиции: „Защитниците на Шипка“, „Глътка вода за героите“ и „Зима на Шипка“. Автор на композициите е художникът проф. Любен Димитров.

На 3-ти март 1982 г. в паметника тържествено е внесено копие на Самарското знаме.

През 1991 г. по етажите на паметника е уредена постоянна музейна експозиция, представяща важни моменти от отбраната на Шипченския проход. Богатият фотодокументален материал е подкрепен с оригинали и копия на известни картини от руски и български художници. Широко са застъпени автентичните документи, веществените материали, копията и възстановките. Днес музеят разполага с художествено, алеино и парково осветление и мултимедийна зала.

Весела ИГНАТОВА

Официални срещи

С премиера Б. Борисов

На 3 март министър-председателят Бойко Борисов се срещна с Руския патриарх Кирил, придружен от своя домакин Българския патриарх Неофит.

„Имаме прекрасни отношения между двата народа и Вашето присъствие в днешния ден го потвърждава, за което Ви благодарим“, каза българският премиер. Той посочи, че освен Освобождението и Националния празник на страната, на 3 март България отдава почит и към загиналите воители в Руско-турската война, най-много от които са от Русия.

Премиерът заяви, че във времето, в което е министър-председател на България, правителствата са отпуснали над 140 млн. лв. за ремонт и изграждане на нови православни църкви и манастири. „Продължаваме, доколкото Господ ни дава сили и възможности, каквото може да направим за Църквата“, посочи Борисов и допълни, че разчита много Православието да води народите ни към добри дела.

Руския патриарх Кирил подчерта, че в Руско-турската освободителна война Русия е била водена от разбирането, че българите са братски, православен

народ, а не от политически цели. „Това показва, че православната вяра е огромна духовна сила“, каза Руския патриарх и отбеляза, че на Шипка е видял жива тази традиция.

„Смятам, че тази традиция, която произлиза от дълбините на народния живот, е велика сила. Дай Боже, тази сила да запази завинаги единомислието на нашите народи, а междудържавните отношения да се определят, отчитайки истинските настроения на хората“, посочи патриарх Кирил, отбелязвайки отличните братски отношения между Православните църкви на България и Русия.

Премиерът отправи и благодарности към президента на Руската федерация Владимир Путин и министър-председателя Дмитрий Медведев за поздравленията по случай Националния празник на България.

ЦВ

С президента Р. Радев

В края на тридневното си посещение в България, 4 март, руската църковна делегация, водена от Негово Светейшество патриарх Кирил, се срещна с президента Румен Радев.

На срещата присъства Негово Светейшество Българският патриарх Неофит, Техни Високопреосвященства: Ловчански митр. Гавриил, Русенски митр. Наум, Старозагорски митр. Киприан, Врачански митр. Григорий, също и Мелнишкият еп. Герасим, прот. Николай Георгиев и архим. Василий Савов. От страна на РПЦ – Волоколамски митрополит Иларион, Солнечногорски архиеп. Сергей, архим. Филип Василцев, митрофорен прот. Николай Балашов, прот. Игор Якимчук, свещ. Александър Волков.

„Българският и руският народ са свързани от дълбоки духовни и културни връзки и голям принос за това имат Българската православна църква и Руската православна църква – още от делото на светите братя Кирил и Методий и пренасянето на славянската писменост в Русия. Убеден съм, че със своето дело Православните църкви на двете държави ще продължат да допринасят за нашето културно и духовно сближаване“, каза на срещата църковния глава. Той сподели колко високо цени участието на Руския патриарх в тържес-

твеното отбелязване на 140-годишнината от Освобождението на България и подчерта, че народът ни пази спомена за Руско-турската освободителна война от 1877-1878 г. и България уважава паметта на воините, загинали за нейното освобождение.

„Така както Църквата се бори за душата на всеки човек, така и ние сме признателни за всяка капка кръв, пролята за свободата и отечеството, към паметта на всеки воин, сражавал се под знамената на император Александър II и загинал за българската свобода, независимо от неговата националност“, подчерта Румен Радев.

„Паметта за героичната борба на руси и българи за освобождението на православна България е особена страница за историята на нашите народи. И затова бих искал да помоля и Вас, и българските институции да съхраняват тази памет, независимо от политическата конюнктура“, каза от своя страна патриарх Кирил.

В. ИГНАТОВА

Тържествен празничен концерт

На 4 март тържествата, организирани в чест на 140-годишнината от Освобождението на България от османско иго завършиха с тържествен празничен концерт. Той се състоя в зала „България“, с участието на едни от най-изявните хорове в страната, както и със специалното участие на Московския синодален хор.

Концертът бе организиран от Св. Синод на БПЦ, Софийската филхармония и Столичната община, а водещ на вечерта бе Марус Донкин, директор на Народния театър „Иван Вазов“.

Сред спотиците присъстващи в залата бяха Техни Високопреосвещенства Старозагорски митр. Киприан и Врачански митр. Григорий, още Мелнишкият еп. Герасим, архим. Василий, архим. Пахомий, проф. д-р Ал. Омарчевски – декан на Бозословския факултет на СУ, столични свещеници, семинаристи и множество представители на държавни и обществени организации.

Гости на музикалната вечер бяха посланикът на Русия у нас Анатолий Макаров, архим. Филип Василцев и руски духовници.

Празничната програ-

ните си музикални умения на диригент.

„С поредица от събития ние отбелязахме 140-годишнината от Освобождението на България от турско робство – започна словото си той. – С Божията благодатна помощ, взаимодействието на различни институции, обединили своите сили в желанието да почетат подобаващо значимата годишнина, даге добри плодове и принесе достоен дар пред олтара на българската свобода, заплатена преди 140 години с живота на мнозина на самоотвержени люде.

Добрият синхрон между българската държава, в лицето на нейните институции, и Българската православна църква, направи възможно така, че скъп гост на тазгодишното честване на Националния ни празник да бъде Негово Светейшество Московският и на цяла Русия патриарх Кирил, заедно с неговите съработници от Московската патриаршия, за да можем заедно, в единомислие, в единство, като истински братя, като истински съмишленици да отпразнуваме 140-годишнината от Освобождението на България от турско владичество, така както преди 140 години онези,

ва с възхищение и радост. Единството между двете сестри поместни православни църкви – Българската и Руската, братството между двата славянски народи – българския и руския, еднородието между двете богоопределени власти – духовната и светската.

Естествен завършек на общите усилия за достойно отбелязване на важната годишнина и венец на тържествата се явява и събитието, което ни събра тази вечер в този храм на изкуството. Това събитие, станало факт благодарение отново на съвместна инициатива и зардушна дейност. Това събитие, което по своеобразен начин поставя рамо до рамо българи и руси, но този път, за разлика от преди 140 години, когато звучеше тънтенят на оръдията и свистенето на куршумите и нашите предици стяха един до друг редом със смъртта, ние днес, когато звучат прекрасни образци на църковната химнография и ангелогласни изпълнения, ние пак стоим един до друг в едно със свободата. [...]

И тъй, нека помним цената за нашата свобода! Нека бъдем отговорни пред историята за това, което Бог ни дару-

чава многократно, и споделената мъка намалява наполовина! Нека бъдем едно и живеем в любов помежду си!“ – благопожела Старозагорският митрополит.

Духовният надзорник на Софийска епархия – ставр. ик. Ангел Ангелов, също поздравил присъстващите, като в словото си акцентува на свободата като дар от Бога и на заложената в човека стремеж към нея, благодарение на което човекът може да твори и да се усъвършенства. Този именно стремеж е бил в основата на всички усилия на поробените българи, за да достигнат до мечтаното Освобождение.

„Православието винаги е било щит, закрилник на свободата, защото държи в себе си истината и благовестия, че истината ще ни направи свободни – според словата на Господа Исуса Христа. Затова нашите братя, православни воители, поло-

тези герои, нашите освободители. На всяка една литургия, в събрането на верните си пасоми, Българската православна църква поменава за вечен спомен императора Александър Николаевич и хилядите воители, паднали на бойните полета за Варата и освобождението на нашето Отечество. Признателност и топла молитва към небесната Църква, където там, в Царството на нашия

Господ, гордо крачат тези воители, нашите освободители, на които ние в скромност ще изкажем тихо чрез молитвата си – благодарим! Благодарим и Бог да прости! На многая и благая лета за бъднините на България!“ – завърши словото си отец Ангел.

Както е известно, у нас съществуват две традиции на църковно пеене: източна (едногласна), която е повече от хилядолетна, и хорова (много-

момчета, с диригент проф. д-р А. Благоева, изпълни две песни.

Камерен ансамбъл „Св. Йоан Кукузел – Ангелогласния“, с диригент Кристиан Попов, впечатли публиката с „Терирем“, гл. 8, на преп. Йоан Кукузел и др.

Софийският свещенически хор, с диригент ик. Кирил Попов, изпълни и песента, която по време на войната е повдигала духа на воителите – „Господи сил“.

Московският синодален хор се включи с три изпълнения.

Последваха изпълнения на едни от най-авторитетните хорови формации у нас – Смесения хор при Българското национално радио и Национални филхармоничен хор „Светослав Обретенков“

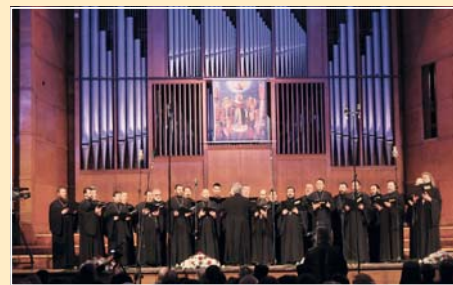
Възрожденски песни повдигнаха патриотичния дух у нас – Смесения хор при изпълнението на песента „Де е България“ се включиха всички участници в

Смесен хор при ПКСХП „Св. Александър Невски“

Камерен ансамбъл „Св. Йоан Кукузел-Ангелогласния“

Софийски свещенически хор

ма започна с изпълнение на смесения хор при ПКСХП „Св. Александър Невски“, с диригент доц. Димитър Димитров.

С пастырско слово към многобройните присъстващи се обърна Старозагорският митр. Киприан, известен с професионал-

чито подвиг донесе на крилата си нашата свобода, заедно проливаша своите кърви за тържеството на нашата православна вяра и за добруването на нашия народ. Именно това единство, това братство, това еднородието ни изпъл-

ва преди 140 години и Нему да благодарим! Нека бъдем признателни на онези, които заплатиха с живота си нашето благоденствие! Нека бъдем обединени в радостите си, обединени и в нещастията, защото и споделената радост се увели-

жиха своите души, та да открием в свобода Христовата истина и да бъдем доблестните Христови следовници, които обичаме и постоянно показваме тази наша обич в Божия свят.

Църквата никога не е забравила паметта на

ласна), пренесена от Русия през втората половина на XIX век. Затова и в празничната програма бяха включени песнопения и от двете традиции, съхранени в общата музикална съкровищница на Православната църква.

Хорът на Софийските

музикалната проява и то бе подето въодушевено от цялата зала.

Изправени на крака, духовници и миряни пееха и духовно благодаряха на Бога за даруваната свобода, за Отецеството, за България.

Весела ИГНАТОВА

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА „Църковен вестник“ – 2018 г.

1 година 30,00 лв.
3 месеца 15,00 лв.
6 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000, ул. „Оборище“ № 4
тел. 02/987-56-11 / в. 245
За абонамент: 02/987-56-11 / в. 131
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на Танка Тончева Христова, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови